

M-26/2009. Álit 19. maí 2009

Álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 19. maí 2009 gaf kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í máli nr. M-26/2009:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 30. mars sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa hans á bifreið af gerðinni A skráningarnúmer B árgerð 1992, af Y. Álitsbeiðandi krefst riftunar á kaupunum og þess að fá til baka bifreiðina C sem gekk upp í kaupverðið.

II

Málsmeðferð kærunefndarinnar

Með bréfi, dags. 31. mars sl., gaf kærunefndin Y kost á andsvörum og frest til að skila þeim til 16. apríl. Engin andsvör bárust. Með bréfi, dags. 18. maí sl. var aðilum tilkynnt að málið hefði verið tekið til afgreiðslu nefndarinnar.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Samkvæmt gögnum málsins keypti álitsbeiðandi bifreiðina B 20. febrúar sl. Álitsbeiðnina verður að skilja svo að kaupandi og seljandi hafi haft skipti á bifreiðum og álitsbeiðandi því greitt kaupverðið með því að afhenda seljanda bifreið sína C sem greiðslu kaupverðsins. Bifreiðin B kom til landsins 1998. Álitsbeiðandi segir seljanda ekki hafa sagt sér að bifreiðin væri svokallaður „tjónabíll“ en sagt hana vera í góðu ásigkomulagi. Álitsbeiðninni fylgdu tvær lýsingar seljanda á bifreiðinni sem munu hafa birst á netinu. Í annarri kemur fram að um „tjónabíl“ sé að ræða en hinni ekki. Álitsbeiðandi segir seljanda hafa sagt sér að skipt hafi verið um vél og túrbínur í bifreiðinni og verður að skilja þá lýsingu svo að eftir þá viðgerð hafi bifreiðinni verið ekið 2000 km. Þá kemur fram í lýsingu seljanda að bifreiðin sé nánast óryðguð og henni sé treystandi til aksturs hvar sem sé á landinu. Ekkert kemur fram um hvort álitsbeiðandi skoðaði bifreiðina fyrir kaupin eða hvernig þeirri skoðun var háttað hafi hún farið fram. Álitsbeiðandi segist ekki hafa komið bifreiðinni í gang aðfaranótt 21. febrúar og þá hringt í seljanda og hann sagt að öryggi væri farið, eitthvað sem seljandi hefði vitað um fyrir kaupin. Þá um daginn hafi seljandi hringt og viljað rifta kaupunum því að hann hafi talið bifreiðina C ónýta. Álitsbeiðandi kveðst hafa verið ánægður með það því að komið hafi í ljós að bifreiðin B hafi verið sama sem ónýt. Seljanda hafi síðan snúist hugur og hafi hann sést aka bifreiðinni C austur í Hveragerði án þess nokkuð virtist að henni.

Álitsbeiðandi segist hafa farið með bifreiðina í skoðun hjá verkstæðinu Z 23. febrúar og segir hafa komið í ljós að bifreiðin sé haldin verulegum göllum. Í framhaldi af því hafi hann krafist riftunar á kaupunum eins og fram kemur í bréfi hans til seljanda, dags. 6. mars sl.

Hér á eftir fer lýsing verkstæðisins á því sem talið var að bifreiðinni:

1. Drifskafsupphengjur ónýtar

2. Mótur liggur ekki rétt og millidrifið liggur ofan á grindabita og er að éta sig inn í drifhúsið
3. Hjólalega hægra megin að framan er laus og vantar einn bolta sem heldur legunni
4. Bodyskemmdir undir bílnum og hliðarlistar lausir
5. Innri frambretti laus
6. Skemmdir á fremsta grindarbita
7. Vinstra horn bakvið framljós skemmt
8. Vél er að leka miklum leka á fleiri en einum stað
9. Aftöppunartappi á gírkassa var laus og smit með honum (tappi hertur)
10. Gírkassi er með 1234 gíra ónýtt syncrom og fer ekki í 2. gír
11. Bodyskemmdir bílstjórahurð, farþegahurð, afturhleri, frambretti sitja ekki rétt, stuðari situr ekki rétt.
12. Framljós fara ekki upp og niður
13. Þurrkur að framan smella þegar þær eru í gangi
14. Þurrkur aftan virka ekki
15. Afturrúðuhitari virkar ekki
16. Hliðarrúður eru skakkar þegar þær eru teknar upp og niður
17. Útvarp ekki hægt að hækka eða lækka
18. Straumleysi, þarf að gefa start
19. Vifta á vatnskassa laus
20. Aðalljós vinstra megin ónýtt

IV

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Viðskipti aðila falla undir lög nr. 48/2003 um lausafjárkaup, sbr. 1. gr. þeirra laga.

Þótt ekki komi skýrt fram í gögnum málsins hvernig kaupin á hinni umdeildu bifreið fóru fram þykir kærunefndinni mega byggja á því að bifreiðin hafi verið seld í því ástandi sem hún var í við kaupin. Um viðskipti af því tagi er svohljóðandi ákvæði í 1. mgr. 19. gr. laga nr. 50/2000:

„Þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekktum almennum fyrirvara telst hann gallaður þegar:

- a. hluturinn svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur gefið um hann, eiginleika hans eða not og ætla má að þessi atriði hafi haft áhrif á það að kaup gerðust;
- b. seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skipta varðandi hlutinn eða not hans og seljandi hlaut að þekkja til og kaupandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin eða
- c. ástand söluhlutar er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.“

Í 1. og 2. mgr. 20. gr. sömu laga segir eftirfarandi:

„Kaupandi getur ekki borið neitt það fyrir sig sem galla sem hann vissi eða mátti vita um þegar kaupin voru gerð.

Hafi kaupandi rannsakað söluhlut áður en kaupin voru gerð eða hafi hann án gildrar ástæðu látið undir höfuð leggjast að sinna hvatningu seljanda um slíka rannsókn getur kaupandi ekki borið fyrir sig neitt það sem hann hefði þá átt að veita athygli. Þetta gildir þó ekki ef seljandi hefur sýnt af sér vítavert gáleysi eða framferði hans að öðru leyti verið andstætt heiðarleika og góðri trú.“

Í framangreindum ákvæðum er annars vegar kveðið á um upplýsingaskyldu seljanda og hins vegar skoðunarskyldu kaupanda auk þess sem í c-lið 1. mgr. 19. gr. er kveðið á um það að söluhlutur sé gallaður þegar ástand hans er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Af lýsingu verkstæðisins Z á því sem talið er vera að bifreiðinni B verður ekki önnur ályktun dregin en að hún sé í afar slæmu ástandi og beinlínis hættuleg í notkun. Segja má að eitthvað af því sem upp er talið hefði álitsskiðandi átt að sjá við venjulega skoðun kaupanda en alls ekki allt. Má þar sem dæmi nefna liði 1, 2, 3, 5, 6 og 8. Virðist sú lýsing seljanda á bifreiðinni sem fram kemur í gögnum málsins vera töluvert fegruð miðað við lýsingu Z á ástandi hennar. Hvað sem líður upplýsingaskyldu seljanda og skoðunarskyldu kaupanda í því tilviki sem hér um ræðir þykir kærunefndinni ljóst af framangreindri lýsingu Z að ástand bifreiðarinnar hljóti að teljast til muna verra en álitsskiðandi mátti ætla og er þá höfð í huga sú lýsing sem seljandi gaf á bifreiðinni á netinu og að framan er minnst á og ennfremur sú skoðunarskylda sem almennt hvílir á kaupanda. Það er því niðurstaða kærunefndarinnar að bifreiðin sé haldin verulegum göllum í skilningi laga nr. 50/2000 og eigi álitsskiðandi því rétt á, sbr. 1. mgr. 30. gr. og 1. mgr. 39. gr. laga nr. 50/2000, að rifta kaupunum á bifreiðinni B og fá til baka bifreiðina C.

V

Álitssorð

Álitsskiðandi, X, á rétt á því að rifta kaupum sínum á bifreiðinni B og fá til baka bifreiðina C.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir